

Postupy týkajúce sa vykonania rozsudkov - Švédsko

OBSAH

- 1 Čo znamená výkon súdneho rozhodnutia v občianskoprávných a obchodných veciach?
- 2 Ktorý orgán alebo ktoré orgány sú oprávnené vykonávať súdne rozhodnutia?
- 3 Za akých podmienok možno vydať exekučný titul alebo rozhodnutie?
  - 3.1 Konanie
  - 3.2 Hlavné podmienky
- 4 Predmet a povaha exekučných opatrení
  - 4.1 Aké druhy majetku môžu byť predmetom exekúcie?
  - 4.2 Aké sú účinky exekučných opatrení podľa EP?
  - 4.3 Aká je platnosť takýchto opatrení?
- 5 Možno proti rozhodnutiu, ktorým sa vydáva takéto opatrenie, podať opravný prostriedok?
- 6 Existujú nejaké obmedzenia týkajúce sa výkonu súdneho rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o ochranu dlžníka alebo lehoty (podľa EP)?

1 Čo znamená výkon súdneho rozhodnutia v občianskoprávných a obchodných veciach?

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku (*utsökningsbalken*)

Výkon súdneho rozhodnutia znamená, že exekučný orgán vynucuje splnenie záväzku, o ktorom rozhodol súd alebo iný orgán. Exekúcia sa vo všeobecnosti vzťahuje na povinnosť zaplatiť peniaze alebo vystáť sa z bydliska. Ďalší druh exekúcie sa týka zhabania alebo iných zabezpečovacích opatrení.

Súdne rozhodnutie, ktoré sa vzťahuje na povinnosť platiť, sa vykonáva prostredníctvom zablokovania. Zablokovanie umožňuje zhabanie majetku dlžníka. Ak má osoba povinnosť vystáť sa, napríklad z obydlija, exekúcia sa uskutočňuje prostredníctvom núteného vystáňovania. V ostatných prípadoch má exekúcia spravidla formu príkazu, ktorým exekučný orgán nariaďuje osobe, o vedenie exekúcie proti ktorej sa požiadalo, aby vykonala nejaký úkon alebo aby vyhovel súdnemu príkazu alebo inému rozhodnutiu. Exekučný orgán môže uložiť pokutu.

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch (*föräldrabalken*)

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch sa týka opatrení, ktorými sa má v praxi vykonať nejaký úkon, ktorý vyplýva z rozhodnutia alebo dohody o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti, jeho bydlisku, kontakte s deťmi alebo ich odobratí. Súd, ktorý výkon nariadi, môže uložiť pokutu alebo nariadiť odobratie detí políciou. Rovnaké pravidlá týkajúce sa výkonu sa uplatňujú aj pri výkone cudzích rozhodnutí podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 (nariadenie Brusel II), ak sa výkon súdneho rozhodnutia týka osoby dieťaťa. Ak sa však výkon súdneho rozhodnutia týka majetku dieťaťa alebo právnych nákladov, uplatňuje sa exekučný poriadok.

2 Ktorý orgán alebo ktoré orgány sú oprávnené vykonávať súdne rozhodnutia?

Výkonom súdneho rozhodnutia je poverený švédsky exekučný orgán (*Kronofogdemyndigheten*). Exekučný orgán teda rozhoduje napríklad o zablokovaní. Hlavný exekútor nesie celkovú právnu zodpovednosť za priebeh výkonu, zatiaľ čo samotným výkonom sú zvyčajne poverení iní úradníci (exekútori).

3 Za akých podmienok možno vydať exekučný titul alebo rozhodnutie?

3.1 Konanie

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

Na účely výkonu súdneho rozhodnutia musí existovať súdne rozhodnutie alebo iný exekučný titul.

Základom výkonu môžu byť tieto exekučné tituly:

- rozsudok, verdikt alebo rozhodnutie,
- zmier, ktorý je potvrdený súdom, alebo dohoda o mediácii, ktorá bola súdom vyhlásená za vykonateľnú,
- schválená trestnoprávna sankcia, schválený príkaz na úhradu alebo schválený príkaz na zaplatenie pokuty za porušenie predpisov,
- rozhodcovský rozsudok,
- písomný záväzok, dosvedčený dvomi osobami, týkajúci sa platby výživného podľa zákonníka o manželstve (*äktenskapsbalken*) a zákonníka o deťoch a rodičoch (*föräldrabalken*),
- rozhodnutie správneho orgánu, ktoré sa má vykonať podľa osobitného ustanovenia,
- dokument, ktorý je vykonateľný podľa osobitného ustanovenia,
- verdikt alebo rozhodnutie exekučného orgánu týkajúce sa príkazu na úhradu alebo pomoci pri výkone a európske platobné rozkazy, ktoré boli exekučným orgánom vyhlásené za vykonateľné.

Po vydaní exekučného titulu nie je potrebné ďalšie rozhodnutie súdu ani iného orgánu, aby bolo možné začať výkon.

Významná časť činnosti exekučného orgánu spočíva v získavaní informácií o majetku dlžníka. Dlžník je povinný poskytnúť informácie o svojom majetku a pod hrozbou trestnoprávnych sankcií vo vyhlásení alebo pri výsluchu potvrdiť, že informácie, ktoré poskytol, sú pravdivé. Orgán môže dlžníkovi nariadiť, aby tieto informácie poskytol, aj pod hrozbou pokuty. O pokute rozhodne okresný súd na žiadosť exekučného orgánu.

Žiadosť o exekúciu možno podať ústne alebo písomne. Ústna žiadosť si vyžaduje, aby sa žiadateľ (osoba žiadajúca o výkon súdneho rozhodnutia) dostavil pred exekučný orgán. Písomnú žiadosť musí podpísať žiadateľ alebo jeho zástupca.

Náklady, ktoré štátu vzniknú v súvislosti s výkonom súdneho rozhodnutia (administratívne náklady), sa hradia z poplatkov (poplatky za výkon). Administratívne náklady sa vo všeobecnosti účtujú odporcovi v danej veci (protistrana žiadateľa) po skončení výkonu, ak je to možné. Náklady štátu však vo všeobecnosti znáša žiadateľ. Na toto pravidlo sa môžu vzťahovať výnimky, napríklad v prípade väčšiny žiadostí o platbu výživného.

Všeobecne platí, že za každý exekučný titul, ktorým sa žiada výkon, sa vyberá základný poplatok. V prípade exekúcie týkajúcej sa súkromnoprávneho nároku predstavuje základný poplatok 600 SEK.

Medzi ďalšie poplatky, ktoré možno vybrať, patria poplatky za prípravu, poplatky za predaj a osobitné poplatky.

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch

Výkon sa môže zakladať na rozhodnutí všeobecného súdu o zverení detí do osobnej starostlivosti, ich bydlisku, kontakte s deťmi alebo ich odobratí. Výkon sa môže zakladať aj na dohode o starostlivosti, bydlisku alebo kontakte, ktorú rodičia uzavreli a ktorú schvaľuje rada sociálneho zabezpečenia. Vo Švédsku sa môžu vykonávať aj zahraničné rozhodnutia, napríklad rozhodnutie, ktoré je vykonateľné podľa nariadenia Brusel II.

Rozhodnutia o výkone prijímajú okresné sudy. Žiadosť o výkon sa zvyčajne podáva na okresnom súde v mieste bydliska dieťaťa. Ak dieťa nemá bydlisko vo Švédsku, žiadosť sa musí podať na okresnom súde v Štokholme (*Stockholms tingsrätt*).

Žiadosť môže podať napríklad rodič, ku ktorému sa má dieťa presťahovať alebo s ktorým má mať kontakt.

V priebehu konania môže súd vydať osobitný pokyn pracovníkovi sociálnych služieb, aby sa pokúsil presvedčiť osobu, ktorá sa stará o dieťa, aby sa dobrovoľne podriadila rozhodnutiu alebo dohode. Ak je vec naliehavá, súd alebo policajný orgán môže rozhodnúť, že starostlivosť o dieťa by sa mala zabezpečiť okamžite. Súd môže uložiť pokutu alebo nariadiť odobratie detí políciou.

Za žiadosť o výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch sa neúčtuje žiadny poplatok. Od ktorejkoľvek zo strán sa však môže požadovať, aby zaplatila náklady druhej strany v danej veci. Strane, ktorá spôsobila vznik nákladov na odobratie dieťaťa alebo starostlivosť o dieťa, môže vzniknúť povinnosť uhradiť tieto náklady štátu.

3.2 Hlavné podmienky

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

V niektorých prípadoch môžu existovať prekážky výkonu, napríklad v prípade, ak je exekučný titul natoľko neurčitý, že ho nemožno použiť ako základ exekúcie.

Ďalším príkladom môže byť prípad, keď si osoba, ktorej bol súdnym rozhodnutím nariadený určitý úkon, nesplnila povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, napríklad povinnosť zaplatiť určitú sumu.

Ďalším príkladom môže byť situácia, keď osoba, ktorej bol nariadený určitý úkon, podala voči žiadateľovi protinárok, t. j. námietku týkajúcu sa započítania. Započítanie predstavuje prekážku výkonu, ak exekučný orgán zistí, že protinárok bol podaný na základe platného exekučného titulu alebo je založený na písomnom potvrdení nároku.

Exekúcia sa nesmie vykonať, ani ak dlžník tvrdí, že nejaká iná záležitosť medzi stranami predstavuje prekážku exekúcie a túto námietku nemožno zamietnuť. Príkladom môžu byť námietky voči premlčacej lehote.

Ak súd zruší exekučný titul, exekúcia musí byť okamžite prerušená.

V niektorých prípadoch môže súd takisto nariadiť, aby bola prebiehajúca exekúcia zastavená (ide o tzv. inhibíciu).

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch

Predpokladá sa, že to, čo je stanovené v rozhodnutí alebo dohode, je v najlepšom záujme dieťaťa. Súd nemôže v rámci kontroly výkonu opätovne preskúmať rozhodnutie alebo dohodu a hlavnou alternatívou je dosiahnuť dobrovoľné splnenie. Ak je potrebné použiť donucovacie opatrenie, najbežnejším riešením je uloženie pokuty. Fyzické odobratie dieťaťa možno použiť len ako krajný prostriedok.

Niekedy môžu existovať prekážky výkonu súdneho rozhodnutia, napríklad ak je dieťa choré.

Ak dieťa dosiahlo taký vek a úroveň zrelosti, že je potrebné zohľadniť jeho želania, výkon sa nesmie uskutočniť proti vôli dieťaťa s výnimkou prípadu, keď to súd považuje za nevyhnutné v najlepšom záujme dieťaťa. Súd by mal odmietnuť výkon aj v prípade, keď je jasné, že by bol v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa.

4 Predmet a povaha exekučných opatrení

4.1 Aké druhy majetku môžu byť predmetom exekúcie?

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

Na to, aby bolo možné majetok zablokovať, musia byť splnené určité podmienky. Majetok musí

- patriť dlžníkovi,
- byť prevoditeľný,
- mať určitú peňažnú hodnotu.

Zablokovanie možno použiť pri nárokoch súvisiacich s akýmkoľvek druhom majetku. Pravidlá týkajúce sa majetku s úžitkovou hodnotou sa vo všeobecnosti vzťahujú iba na fyzické osoby. Zablokovať možno nehnuteľný aj hnutel'ný majetok.

Pod hnutel'ným majetkom sa rozumejú nielen osobné veci (napríklad autá, lode a iné predmety), ale aj rôzne aktíva (napríklad zostatky bankového účtu) a práva (napríklad užívacie práva alebo podiel na majetku zosnulého).

Predmetom zablokovania môže byť aj zárobok, dôchodky atď.

Niektoré druhy majetku nie je možné zablokovať. Ide o majetok, ktorý má úžitkovú hodnotu. Pravidlá týkajúce sa majetku s úžitkovou hodnotou sa vo všeobecnosti vzťahujú iba na fyzické osoby. Pod pojmom majetok s úžitkovou hodnotou sa rozumie napríklad:

- oblečenie a iné predmety primeranej hodnoty na osobné použitie dlžníka,
- nábytok, domáce spotrebiče a iné vybavenie potrebné na prevádzku a údržbu domácnosti,
- nástroje a iné vybavenie potrebné na živobytie alebo odborné vzdelávanie dlžníka,

- osobné veci, ako sú medaily a športové trofeje, ktoré majú pre dlžníka takú vysokú osobnú hodnotu, že by bolo neprimerané ich zablokovať.

Okrem toho môže byť majetok chránený pred zablokovaním podľa osobitných predpisov. Príkladom takejto situácie je odškodnenie.

Zablokovať možno len tú časť zárobku, ktorá presahuje sumu, ktorú dlžník potrebuje na vlastné živobytie a živobytie svojej rodiny.

V tejto súvislosti majú niektoré nároky prednosť pred inými. Nárok na platbu výživného bude mať prednosť pred ostatnými nárokmi.

4.2 Aké sú účinky exekučných opatrení podľa EP?

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

Po zablokovaní majetku už nad ním dlžník nemá rovnakú kontrolu ako predtým. Dlžník nesmie používať majetok na úkor žiadateľa prostredníctvom prevodu alebo akýmkoľvek iným spôsobom, pokiaľ to exekučný orgán nepovolil na základe konkrétnych dôvodov po porade so žiadateľom.

Každá osoba, ktorá neoprávnene využíva zablokovaný majetok, môže čeliť trestnoprávnym sankciám.

Rozhodnutím o zablokovaní sa udeľujú prioritné práva na majetok.

V prípade exekúcie musí tretia strana uviesť, či voči nej dlžník nemá pohľadávky alebo s ňou nemá iné nevyriešené záležitosti, ktoré by mohli zohrávať úlohu pri posudzovaní miery, v akej môže majetok dlžníka podliehať zablokovaní. Informačná povinnosť sa vzťahuje aj na každú tretiu stranu, ktorá má v držbe majetok dlžníka, napríklad prostredníctvom záložného práva alebo vkladu. Banka je napríklad povinná poskytnúť informácie o bankových účtoch, bezpečnostných schránkach alebo inom majetku dlžníka v úschove banky. Informačnú povinnosť majú aj príbuzní a priatelia dlžníka.

Informácie si od tretích strán možno vyžiadať ústne alebo písomne, a ak je to potrebné, tretie strany možno predvolať na výsluch. V prípade, že nespokupracujú, im môže byť uložená pokuta alebo trest odňatia slobody.

Exekučný orgán môže zablokovaný majetok bezodkladne predáť. Povinný predaj sa spravidla uskutočňuje prostredníctvom verejných dražieb, ale niekedy môže prebehnúť aj súkromnou formou.

Peňažné prostriedky získané exekúciou sa musia nahlásiť a čo najskôr vyplatiť žiadateľovi.

4.3 Aká je platnosť takýchto opatrení?

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

Na rozhodnutie o zablokovaní sa nevzťahuje žiadna lehota platnosti. V právnych predpisoch sa však stanovuje, že zablokovaný majetok sa bezodkladne predá; pozri bod 3.2.

Pokiaľ je to možné, vystahovanie by sa malo uskutočniť do štyroch týždňov od doručenia potrebných dokumentov exekučnému orgánu.

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch

Rozhodnutie o výkone nadobúda účinnosť okamžite, pokiaľ nie je uvedené inak. Uplatňuje sa dovtedy, kým sa nestanoví inak. V rozkaze o uložení pokuty sa zvyčajne stanovuje, že opatrenie sa musí prijať v určitej lehote, napríklad dieťa sa musí odovzdať žiadateľovi. V rozhodnutí o výkone v súvislosti s kontaktom s dieťaťom sa zvyčajne uvádza, kedy môže dôjsť ku kontaktu, a obvykle má platnosť niekoľko mesiacov.

Rozhodnutie o výkone nebráni preskúmaniu novej žiadosti.

5 Možno proti rozhodnutiu, ktorým sa vydáva takéto opatrenie, podať opravný prostriedok?

Výkon súdneho rozhodnutia podľa exekučného poriadku

Proti rozhodnutiam exekučného orgánu vo všeobecnosti možno podať opravný prostriedok. Odvolanie na okresný súd je potrebné predložiť exekučnému orgánu.

Osoba, ktorej sa rozhodnutie týka, môže proti rozhodnutiu exekučného orgánu podať opravný prostriedok, ak je namierené proti nej. Proti rozhodnutiam o zablokovaní zárobku možno podať opravný prostriedok bez časového obmedzenia. Proti rozhodnutiam o zablokovaní iných aktív možno podať opravný prostriedok do troch týždňov od doručenia. Tretie strany môžu proti zablokovaní podať opravný prostriedok bez časového obmedzenia.

Okresný súd môže rozhodnúť, že v súčasnosti nie je potrebné prijať žiadne exekučné opatrenie (ide o tzv. inhibíciu), alebo ak na to existujú osobitné dôvody, že prijaté opatrenie sa má zrušiť.

Výkon súdneho rozhodnutia podľa zákonníka o deťoch a rodičoch

Proti rozhodnutiu okresného súdu o výkone možno podať opravný prostriedok na odvolacom súde. Opravné prostriedky sa musia podať písomne a predložiť okresnému súdu. Lehota na podanie opravného prostriedku je tri týždne.

6 Existujú nejaké obmedzenia týkajúce sa výkonu súdneho rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o ochranu dlžníka alebo lehoty (podľa EP)?

Exekučný poriadok obsahuje ustanovenia, ktoré obmedzujú možnosť exekúcie, napríklad v záujme ochrany dlžníka.

V obmedzenej miere môže dlžník zabrániť exekúcii prostredníctvom námietok, napríklad preto, lebo nárok sa stane premlčaným. Najbežnejším dôvodom obmedzenia exekúcie je skutočnosť, že niektoré druhy majetku a aktíva nemožno zablokovať, pretože ich dlžník potrebuje. Zo zablokovania hmotného majetku možno napríklad vylúčiť tzv. „beneficium“ („nezablokovateľný majetok“), ako je byt, ktorý je trvalým bydliskom dlžníka, a peňažné prostriedky, ktoré dlžník potrebuje na živobytie. Zo zablokovania zárobku je vylúčená „rezervná suma“ potrebná na pokrytie bežných životných nákladov dlžníka a jeho nákladov na bývanie.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 15/12/2017